

KÖNYVVIZSGÁLÓI KÖZFELÜGYELETI HATÓSÁG

Beszámoló

a könyvvizsgálói közfelügyeleti hatóság 2020. évi tevékenységéről

PÉNZÜGYMINISZTERIUM
2021.

**PÉNZÜGYMINISZTERIUM
SZÁMVITELI ÉS KÖZFELÜGYELETI FŐOSZTÁLY**

**Cím: 1051 Budapest, József nádor tér 2-4.
Postacím: 1369 Budapest, Postafiók 481.
Telefon: 06-1-896-7860
E-mail: kozfelugyelet@pm.gov.hu
Web: www.kormany.hu**

Tartalomjegyzék

1. Könyvvizsgálói közfelügyelet Magyarországon.....	4
1.1. Bevezetés.....	4
1.2. Könyvvizsgálói Közfelügyeleti Bizottság	4
1.3. A könyvvizsgálói közfelügyeleti hatóság.....	4
1.4. A közfelügyeleti rendszer célja és finanszírozása.....	5
2. A közérdeklődésre számot tartó könyvvizsgálói piac bemutatása	6
3. A hatóság által végrehajtott feladatok bemutatása	8
3.1. A közfelügyeleti hatóság feladatai.....	8
3.2. Jogalkotási feladatok bemutatása	9
3.3. Minőségellenőrzés.....	12
3.3.1. A hatóság által lefolytatható ellenőrzések bemutatása	12
3.3.2. A kockázat alapú kiválasztás módszertana a minőségellenőrzési eljárásban	15
3.4. A minőségellenőrzési eljárás folyamata, annak részelemei	17
3.4.1. A helyszíni ellenőrzés lefolytatásának általános szabályai.....	18
3.4.2. Zárójelentés	19
3.4.3. A minőségellenőrzés eredménye	19
3.5. Az egyedi megbízások minőségellenőrzéseinek eredményei	21
3.5.1. A kamarai tag könyvvizsgálók minőségellenőrzési eredményeinek közzététele.....	22
3.5.2. Az egyedi megbízások minőségellenőrzése során feltárt súlyos hiányosságok.....	23
3.6. Cégszintű minőségellenőrzések tapasztalatai	27
3.6.1. A cégszintű minőségellenőrzések alakulása	27
3.6.2. A cégszintű minőségellenőrzések eredményeinek közzététele	28
3.6.3. A cégszintű minőségellenőrzések során tapasztalt hiányosságok	28
4. A közfelügyeleti rendszer részelemeinek vizsgálata és értékelése.....	31
4.1. A Kamara által lefolytatott minőségellenőrzések kapcsán tett hatósági megállapítások	31
4.2. A Kamara fegyelmi eljárásai kapcsán tett hatósági megállapítások ...	31
4.3. A Kamara által vezetett nyilvántartások kapcsán tett hatósági megállapítások	32
5. Könyvvizsgálói minősítések.....	34
5.1. Minősítés megszerzésére irányuló eljárások	33
5.2. Minősítés visszavonására irányuló eljárások	33
5.3. Jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységhez szükséges igazolás/engedély megszerzésére és visszavonására irányuló eljárások	34
5.4. Bank jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység végzéséhez szükséges igazolás megszerzésére irányuló eljárások	35
6. Átláthatósági jelentések vizsgálata	37

7. Kapcsolattartás a könyvvizsgálókkal.....	39
8. Nemzetközi kapcsolatok bemutatása	40
1. számú melléklet.....	42
2. számú melléklet.....	44

1. Könyvvizsgálói közfelügyelet Magyarországon

1.1. Bevezetés

A könyvvizsgálói közfelügyeleti feladatokat ellátó hatóság (a továbbiakban: közfelügyeleti hatóság vagy hatóság) a Magyar Könyvvizsgálói Kamaráról, a könyvvizsgálói tevékenységről, valamint a könyvvizsgálói közfelügyeletről szóló 2007. évi LXXV. törvény (a továbbiakban: Kkt.) előírásai szerint közzéteszi a 2020. évi tevékenységéről szóló éves beszámolóját.

1.2. Könyvvizsgálói Közfelügyeleti Bizottság

2008. január 1-től 2013. június 30-ig a könyvvizsgálói közfelügyeleti feladatokat a Könyvvizsgálói Közfelügyeleti Bizottság (a továbbiakban: KKB) látta el. Ebben az időszakban kerültek lefektetésre a könyvvizsgálói közfelügyeleti rendszer alapjai. A 2013. július 1-től életbe lépő törvényi módosítások teremtették meg a közérdeklődésre számot tartó gazdálkodók jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálatát ellátó könyvvizsgálók és könyvvizsgáló cégek minőségellenőrzéseinek (a továbbiakban: minőségellenőrzések) elindításához szükséges feltételeket, majd ezt követően zajlottak le az első – a könyvvizsgálói szakma befolyásától független – közfelügyeleti minőségellenőrzések, melyek mind a mai napig a közfelügyeleti rendszer legfőbb elemét jelentik.

A KKB – a törvényi előírásoknak megfelelően – a Magyar Könyvvizsgálói Kamarával (a továbbiakban: Kamara) szorosán együttműködve végezte tevékenységét, ám ez – különösen 2012. évtől kezdődően – számos nehézséget okozott. Ennek legfőbb oka az volt, hogy a Kamara a közfelügyeleti felelősségébe tartozó feladatok tekintetében ráruházott hatósági szerepköre ellentmondásban volt a szervezet érdekképviselői szerepével. Ennek okán került sor a Kkt. 2013. július 1-től hatályba lépő módosítására.

1.3. A könyvvizsgálói közfelügyeleti hatóság

A KKB szerepét 2013. július 1-től a közfelügyeleti hatóság vette át. Közfelügyeleti hatóságként a Magyarország minisztériumainak felsorolásáról, valamint egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2018. évi V. törvény, valamint a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 65. §-a c) pontja alapján a pénzügyminiszter került kijelölésre.

A Pénzügyminisztérium szervezetén belül a könyvvizsgálói közfelügyeleti feladatokat a Pénzügyminisztérium Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 1/2020. (I. 31.) PM utasítás 1. melléklet 2. függelék 3.3.1.4. pontja alapján a Számviteli és Közfelügyeleti Főosztály látja el.

1.4. A közfelügyeleti rendszer célja és finanszírozása

A Kkt. előírásai szerint a könyvvizsgálói közfelügyeleti rendszer célja, hogy a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység gyakorlása átlátható, ellenőrizhető és számon kérhető keretek között történjen, és ezen keresztül a közérdek megfelelően érvényesüljön.

A könyvvizsgálói közfelügyeleti rendszer finanszírozása egyrészt az éves állami központi költségvetésből, másrészt – a Kkt. 185. § (4) bekezdése szerinti – a Kamara által fizetett közfelügyeleti díjból történik. Ezzel biztosítható a 2006/43/EK irányelv alapján a Kkt.-ba átültetett cél teljesülése, mely szerint a közfelügyeleti rendszert oly módon kell finanszírozni, hogy az hatékonyan működjön, valamint, hogy a kamarai tag könyvvizsgálóknak, a könyvvizsgáló cégeknek a rendszer finanszírozásában való részvétele ne eredményezze a könyvvizsgálói közfelügyeleti rendszer objektivitásának, pártatlanságának és függetlenségének csorbulását.

2. A közérdeklődésre számot tartó könyvvizsgálói piac bemutatása

2015. július 7. napjával hatályba léptetett jogszabályi módosítások révén a közérdeklődésre számot tartó gazdálkodók köre jelentősen kibővült. Az alábbi táblázat tartalmazza a 2020. december 31. napján hatályos állapotot:

Közérdeklődésre számot tartó gazdálkodók megnevezése	2019.12.31.	2020.12.31.
Hitelintézetek	26	23
<i>ebből: szövetkezeti hitelintézetek</i>	1	0
Befektetési vállalkozások	11	13
Biztosító társaságok	20	20
Tőzsdén jegyzett gazdálkodók	52	49*
Összesen	109	105

* a tőzsdén jegyzett bank (9 db), biztosító (1 db) és alapkezelő (2 db) ezen a soron került bemutatásra

A közérdeklődésre számot tartó gazdálkodók száma nem változott jelentősen 2019-hez képest.

A közérdeklődésre számot tartó gazdálkodók körét az alábbi jogszabályok definiálják:

- a Kkt. 2. § 19. pontja szerint közérdeklődésre számot tartónak minősül az a gazdálkodó, amelynek átruházható értékpapírjait az Európai Gazdasági Térség valamely államának szabályozott piacán kereskedésre befogadták, illetve, amit külön jogszabály közérdeklődésre számot tartónak minősít,
- a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény 6. § (1) bekezdés 62. pontja alapján közérdeklődésre számot tartó hitelintézet a törvény hatálya alá tartozó összes hitelintézet, kivéve a Magyar Nemzeti Bank, az MFB Magyar Fejlesztési Bank Zártkörűen Működő Részvénytársaság és a Magyar Export-Import Bank Zrt.,
- a tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény 62. § (1) és (4) bekezdése alapján közérdeklődésre számot tartó gazdálkodónak minősül a szabályozott piacra bevezetett értékpapír kibocsátója (a befektetési jegy kibocsátójának a befektetési alap alapkezelője minősül),

- a biztosítási tevékenységről szóló 2014. évi LXXXVIII. törvény 4. § (1) bekezdés 65. pontja alapján közérdeklődésre számot tartónak minősül a biztosító és a viszontbiztosító, kivéve a kisbiztosító és a kölcsönös biztosító egyesület,

- a befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló 2007. évi CXXXVIII. törvény 4. § (2) bekezdésének 100. pontja alapján közérdeklődésre számot tartó befektetési vállalkozás a törvény hatálya alá tartozó befektetési vállalkozás, ide nem értve a Magyar Nemzeti Bankot, a Magyar Államkincstárt és az Államadósság Kezelő Központ Zrt.-t.

3. A hatóság által végrehajtott feladatok bemutatása

3.1. A közfelügyeleti hatóság feladatai

A közfelügyeleti hatóság feladatait a Kkt., a könyvvizsgálói közfelügyeleti feladatokkal összefüggő tevékenységek szabályozásáról szóló 28/2013. (VI. 29.) NGM rendelet (a továbbiakban: NGM rendelet), a Pénzügyminisztérium Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 1/2020. (I. 31.) PM utasítás, valamint a hatóság belső Ügyrendje tartalmazza és szabályozza.

A közfelügyeleti hatóság tevékenysége sokrétű és szerteágazó, hatósági, felügyeleti és jogszabály előkészítő kötelezettségén kívül koordináló szerepet tölt be a különböző állami intézmények és a szakmai szervezetek között, továbbá ellátja a nemzetközi kötelezettségeiből adódó egyéb feladatait is.

Ekképpen a közfelügyeleti hatóság:

1. lefolytatja a minőségellenőrzést azoknál a kamarai tag könyvvizsgálóknál, könyvvizsgáló cégeknél, amelyek közérdeklődésre számot tartó gazdálkodókra vonatkozóan végeznek jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységet (Kkt. 149. § (2) bekezdés),
2. a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói szolgáltatást igénybe vevők érdekét veszélyeztető helyzet észlelése esetén megteszi a jogszabályban előírt intézkedéseket (Kkt. 195. § (1) bekezdés),
3. vizsgálja és értékeli a könyvvizsgálói közfelügyeleti rendszer alábbi részelemeit (Kkt. 189. § (1) bekezdés)
 - a) a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység végzésének engedélyezését, a kamarai nyilvántartások vezetését,
 - b) a magyar nemzeti könyvvizsgálati standardok, a Kamara etikai szabályzata, valamint a belső minőségellenőrzésre vonatkozó nemzeti standardok kialakítását, elfogadását,
 - c) a szakmai továbbképzési rendszer és a minőségbiztosítási rendszer működését és
 - d) a fegyelmi eljárásokat.
4. vizsgálja a könyvvizsgálói tevékenységre irányuló megbízás időtartama alatti visszahívásról vagy lemondásról szóló kamarai tag könyvvizsgálótól, könyvvizsgáló cégtől, illetve a vállalkozóktól érkező bejelentéseket (Kkt. 46. § (1) bekezdés, a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 155/A. § (2) bekezdés),

5. lefolytatja a minősítésekkel kapcsolatos hatósági eljárásokat (Kkt. 49-52. §),
6. ellenőrzi az átláthatósági jelentések közzétételét (a közérdeklődésre számot tartó gazdálkodó egységek jogszabályban előírt könyvvizsgálatára vonatkozó egyedi követelményekről és a 2005/909/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről szóló az 537/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet /a továbbiakban: EU rendelet/ 13. cikke),
7. lefolytatja a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység végzésének engedélyezési eljárását (Kkt. 69. § (1) bekezdés),
8. jóváhagyja a Kamara által megalkotott könyvvizsgálati, valamint az átvilágítási megbízásokra, a bizonyosságot nyújtó megbízásokra, a kapcsolódó szolgáltatásokra és a belső minőségellenőrzésre, a könyvvizsgálók, könyvvizsgáló cégek belső szervezetére és a könyvvizsgáló munka megszervezésére vonatkozó nemzeti standardokat (Kkt. 4. § (5) bekezdés b) pont),
9. elbírálja a kamarai minőségellenőrzési eljárás során hozott elsőfokú döntés ellen a közfelügyeleti hatósághoz benyújtott felülvizsgálati kérelmeket (Kkt. 172/A. §).

3.2. Jogalkotási feladatok bemutatása

A 2020. év során a közfelügyeleti hatóság a Kkt. tekintetében látott el jogalkotási (előkészítő) feladatokat.

A 2020. év során elsősorban a gyakorlati végrehajtást segítő rendelkezésekkel módosultak a könyvvizsgálókra vonatkozó szabályok.

Ismételt kamarai tagfelvételre vonatkozó előírások kiegészítése

A Kkt. módosítása rögzíti, hogy az ismételt kamarai tagfelvétel és a könyvvizsgálói tevékenység végzéséhez szükséges igazolás érdekében szakmai kompetencia vizsgát köteles tenni az a kamarai tag könyvvizsgáló, akit fegyelmi eljárás keretében kizártak a Magyar Könyvvizsgálói Kamarából vagy minőségellenőrzési, kamarai minőségellenőrzési eljárás során a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység gyakorlásától eltiltottak.

Kamarai rendkívüli minőségellenőrzési eljárások kezdeményezésére jogosultak körének bővítése

A Kkt. módosítása kiegészíti a rendkívüli kamarai minőségellenőrzések kezdeményezésére jogosultak körét – hasonlóan a rendkívüli közfelügyeleti minőségellenőrzés közfelügyeleti hatósági kezdeményezésének a lehetőségéhez – a Kamara minőségellenőrzési bizottságával, valamint a Kamara elnökével.

Közfelügyeleti minőségellenőrzési eljárások ügyintézési határidejének módosítása

A közfelügyeleti hatósági minőségellenőrzés bonyolultsága, összetettsége miatt az eljárások egy része (a legnagyobb könyvvizsgáló cégeknél) a korábbi 90 napos ügyintézési határidőben nem fejezhető be. Az egyre bonyolultabb eljárásrend előírását az ügyintézési határidő növelése nem követte le, emiatt szükségessé vált az ügyintézési határidő 90 napról 120 napra növelése.

Belső minőségellenőr szakmai képezésére vonatkozó előírások egyértelműsítése

A módosítás szerint a megbízáshoz kapcsolódó belső minőségellenőrnek is rendelkeznie kell azokkal a minősítésekkel, amelyekkel az ellenőrzött könyvvizsgálónak kell rendelkeznie. Ez a gyakorlatban jellemzően megvalósul, de maradéktalan érvényesülését az új törvényi rendelkezés biztosíthatja.

A könyvvizsgálati dokumentációk elektronikus archiválásának és megőrzésének szabályozása

A Kkt. korábban hatályos rendelkezései nem tartalmaztak előírásokat a könyvvizsgálati dokumentációk archiválásának és megőrzésének módjára vonatkozóan. A Kkt. módosítása a közérdeklődésű gazdálkodóknál könyvvizsgálói tevékenységet ellátó könyvvizsgálók, könyvvizsgáló cégek részére kötelezővé teszi a könyvvizsgálati dokumentáció elektronikus archiválását és megőrzését. Az érintett könyvvizsgálók, könyvvizsgáló cégek egy része már ma is elektronikus megoldásokat alkalmaz, a módosítás a jövőre vonatkozóan, a fokozatosság elvét megtartva, minden közérdeklődésű gazdálkodó könyvvizsgálójára előírja az elektronikus eljárást.

Audit Bizottsági jelentésekre vonatkozó előírások pontosítása

A jövőben az audit bizottsági jelentések a közfelügyeleti hatóság mellett megküldésre kerülnek a pénzügyi közvetítőrendszer felügyeletét ellátó Magyar Nemzeti Bank részére is a könyvvizsgálói jelentés dátumát követő 60 napon belül.

Kamara szervezeti és működési szabályainak módosítása

A Kkt. módosítása a Kamara kezdeményezésére több szervezeti és működési kérdést érintő módosítást is tartalmaz.

A Kamara fővárosi és pest megyei területi szervezete arányos képviseletének előmozdítása érdekében a módosítás előírja a küldöttgyűlés létszámának emelését. Emellett megszünteti a tisztségviselők maximum kétszeri újraválasztásának, valamint a 70 év feletti kamarai tagok tisztségviselővé választásának törvényi korlátozását. A módosítás ezzel a megválasztásra jogosult szervek belátására bízva, hogy arra alkalmas könyvvizsgálót válasszanak kamarai tisztségviselőnek.

Magyar nemzeti könyvvizsgálati standardok változásai

A közfelügyeleti hatóság 2020-ban jóváhagyta a Magyar Nemzeti Könyvvizsgálati Standard (a továbbiakban: MNKS) módosítását, melyben a nemzetközi etikai kódex és az azt megalkotó IESBA módosult elnevezései miatt aktualizálásra került az MNKS függelékeiben lévő könyvvizsgálói jelentésmintákban az etikai szakasz szövege. Pontosításra került az MNKS 31. és 32. pontja is, melynek értelmében a könyvvizsgálati dokumentáció megőrzési kötelezettsége a könyvvizsgáló szolgáltatóra vonatkozik. Továbbá technikai módosítások történtek abból a célból, hogy a jövőbeni nemzeti standardalkotási folyamat egyszerűsödjön, és ezáltal a módosítások könnyebben követhetők legyenek.

A közfelügyeleti hatóság 2020-ban jóváhagyta továbbá az ISA 250. témaszámú (Felülvizsgált) „Jogszabályok és szabályozások figyelembevétele a pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatánál” című módosított magyar nemzeti standardot, és az ISAE 3402. témaszámú a „Szolgáltató szervezetnél működő kontrollokra vonatkozó bizonyosságot nyújtó jelentések” című magyar nemzeti standardot.

3.3. Minőségellenőrzés

A Kkt. 149. § (2) bekezdése alapján a közérdeklődésre számot tartó gazdálkodók jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálatát ellátó kamarai tag könyvvizsgálók, könyvvizsgáló cégek tevékenységét a közfelügyeleti hatóság minőségbiztosítási rendszer keretében folyamatosan ellenőrzi. A minőségellenőrzési eljárás lefolytatására a Kkt.-ben, illetve az NGM rendeletben foglaltak, továbbá a fenti jogszabályokban részletesen nem szabályozott kérdésekben az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) előírásai az irányadók.

3.3.1. A hatóság által lefolytatható ellenőrzések bemutatása

1. Minőségellenőrzési eljárás:

A Kkt. 173/B. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a hatóságnak legalább 3 évente minőségellenőrzést kell lefolytatni a kamarai tag könyvvizsgálónál, a könyvvizsgáló cégnél, ha az közérdeklődésre számot tartó gazdálkodóra vonatkozóan végez jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységet.

2. Rendkívüli minőségellenőrzési eljárás:

A Kkt. 173/B. § (4) bekezdése alapján a hatóságnak rendkívüli minőségellenőrzést kell lefolytatni, ha azt:

- a) a Kamara fegyelmi megbízottja, fegyelmi bizottsága, szakértői bizottsága kezdeményezi,
- b) a kamarai tag könyvvizsgáló, a könyvvizsgáló cég saját magával szemben kezdeményezi,
- c) a közfelügyeleti hatóság kezdeményezi.

A rendkívüli minőségellenőrzési eljárás lefolytatására, a minőségellenőrzési eljárásokra vonatkozó jogszabályi előírások az irányadók.

A közfelügyeleti hatóságnak 2020. évben is kiemelt feladata volt a közérdeklődésre számot tartó gazdálkodók jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálatát ellátó kamarai tag könyvvizsgálók, illetve könyvvizsgáló cégek – éves minőségellenőrzési terven alapuló – minőségellenőrzési eljárásainak lefolytatása.

Az alábbi táblázat összefoglalva mutatja be a hatóság által 2020. évben végrehajtott minőségellenőrzések számát, illetve azok alakulását:

Minőségellenőrzési eljárás megnevezése	Kamarai tag könyvvizsgáló (fő)
Terv szerinti minőségellenőrzésre kijelölt könyvvizsgálók száma:	20
Bíróság ítélete alapján ismételt minőségellenőrzésre kijelölt könyvvizsgálók száma:	1
Rendkívüli minőségellenőrzési eljárásra kijelölt könyvvizsgálók száma:	0
Tervből törölt könyvvizsgálók száma: (szüneteltetés, törlés, egyéb ok miatt)	1
∑ minőségellenőrzésre kijelölt könyvvizsgálók száma:	20
Ebből a hatóság által:*	
- lefolytatott és határozattal lezárt terv szerinti minőségellenőrzések száma:	18
- lefolytatott és határozattal lezárt ismételt minőségellenőrzések száma:	0
- lefolytatott és határozathozatal előtt álló terv szerinti minőségellenőrzések száma:	2
- lefolytatott és határozathozatal előtt álló ismételt minőségellenőrzés száma:	0
∑ Kamarai tag könyvvizsgálók minőségellenőrzésének száma:	20

* A közfelügyeleti hatóság 2020. évi tevékenységéről szóló éves beszámoló közzétételkor hatályos állapot szerint.

Minőségellenőrzési eljárás megnevezése	Könyvvizsgáló cég (cégek száma)
Terv szerinti minőségellenőrzésre kijelöltek száma:	7
Bíróság ítélete alapján ismételt minőségellenőrzésre kijelölt könyvvizsgáló cégek száma:	0
Rendkívüli minőségellenőrzési eljárásra kijelölt könyvvizsgáló cégek száma:	0
Tervből törölt könyvvizsgáló cégek száma: (szüneteltetés, törlés, egyéb ok miatt)	0
∑ minőségellenőrzésre kijelölt könyvvizsgáló cégek száma:	7
Ebből a hatóság által:*	
- lefolytatott és határozattal lezárt terv szerinti minőségellenőrzések száma:	7
- lefolytatott és határozattal lezárt ismételt minőségellenőrzések száma:	0
- lefolytatott és határozathozatal előtt álló terv szerinti minőségellenőrzések száma:	0
- lefolytatott és határozathozatal előtt álló ismételt minőségellenőrzés száma:	0
∑ könyvvizsgáló cégek minőségellenőrzésének száma:	7

* A közfelügyeleti hatóság 2020. évi tevékenységéről szóló éves beszámoló közzétételkor hatályos állapot szerint.

A közérdeklődésre számot tartó gazdálkodóknál könyvvizsgálati tevékenységet végző könyvvizsgálók száma az alábbiak szerint alakult:

Közérdeklődésre számot tartó gazdálkodóknál könyvvizsgálatot végző könyvvizsgálók	2018.	2019.	2020.
	(fő)*	(fő)*	(fő)*
Nagyobb méretű könyvvizsgálói <u>hálózatoknál</u> dolgozó könyvvizsgálók száma (legalább 6 fő hitelesítő könyvvizsgáló)	21	32	23
Kis és közepes méretű, <u>hálózatoknál</u> dolgozó könyvvizsgálók száma (2 - 5 fő hitelesítő könyvvizsgáló)	7	1	4
Kis és közepes méretű, <u>magántulajdonú</u> könyvvizsgáló cégeknél dolgozó könyvvizsgálók száma (2 - 5 fő hitelesítő könyvvizsgáló)	9	10	10
Egyedül dolgozó könyvvizsgálók száma	4	4	3
∑ Összesen	41	47	40

*A táblázatban szereplő adatok az adott év december 31. napjára vonatkozó állapotot tükrözik.

3.3.2. A kockázat alapú kiválasztás módszertana a minőségellenőrzési eljárásban

A kamarai tag könyvvizsgálóknál, illetve könyvvizsgáló cégeknél lefolytatandó minőségellenőrzési eljárások tervezése háromszintű, kockázat alapú kiválasztási folyamat alapján történik:

- 1. szint:** kamarai tag könyvvizsgáló/könyvvizsgáló cég kijelölése
- 2. szint:** könyvvizsgálati megbízás(ok) kijelölése
- 3. szint:** a minőségellenőrzés fókusz területeinek kijelölése a kiválasztott könyvvizsgálati megbízáson belül

1. szint: kamarai tag könyvvizsgáló/könyvvizsgáló cég kijelölése

A közérdeklődésre számot tartó gazdálkodó jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálatát ellátó kamarai tag könyvvizsgáló vagy könyvvizsgáló cég a Kkt. 67/A. § (4) bekezdése alapján köteles december 31-ig tájékoztatni a közfelügyeleti hatóságot a december 31-én hatályban lévő, közérdeklődésre számot tartó gazdálkodóval kötött jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységre vonatkozó megbízásairól. A beküldött

adatszolgáltatás alapján a közfelügyeleti hatóság az alábbi szempontokat veszi figyelembe:

- a Kkt. 173/B. § (1) bekezdése szerinti minimális előírás (3 év) betartása,
- az előző évi minőségellenőrzési eljárás során elért eredmény,
- a közfelügyeleti hatósághoz beérkező bejelentések,
- egyéb forrásból származó információk (pl. sajtó),
- első közérdeklődésre számot tartó könyvvizsgálati megbízás,
- újonnan alapított könyvvizsgáló cég.

A fent bemutatott szempontok mérlegelését követően a hatóság a minőségellenőrzési tervében rögzíti azon kamarai tag könyvvizsgálókat, illetve könyvvizsgáló cégeket, amelyeknél minőségellenőrzési eljárást kíván lefolytatni.

Az elkészült minőségellenőrzési tervet a közfelügyeleti hatóság a Kkt. 173/B. § (3a) bekezdése alapján minden év március 31-ig nyilvánosságra hozza a kormányzati portálon.

(<http://ngmszakmaiterulet.kormany.hu/konyvvizsgaloi-kozfelugyeleti-hatosag>)

2. szint: könyvvizsgálati megbízás(ok) kijelölése

A hatóság a kamarai tag könyvvizsgáló könyvvizsgálati megbízásainak előzetes elemzését követően, az alábbi szempontok mérlegelésével dönt az ellenőrizendő könyvvizsgálati megbízásokról:

- könyvvizsgálati megbízás mérete, tőzsdei cég esetén a piaci kapitalizáció,
- könyvvizsgálati megbízáson töltött munkaórák száma,
- könyvvizsgálati díj és a könyvvizsgáló által eltöltött munkaórák számának aránya,
- korábbi minőségellenőrzési eljárásokból származó tapasztalatok,
- a könyvvizsgálati ügyfél külföldi tőzsdén való jegyzése,
- új gazdálkodó a tőzsdén,
- átfogó iparági „problémák”,
- könyvvizsgáló cég ügyfélösszetétele (rendelkezik-e megfelelő iparági tapasztalattal a könyvvizsgáló cég?),
- a közfelügyeleti hatósághoz érkező bejelentések,
- a könyvvizsgálati ügyfél tevékenységének összetettsége, illetve egyéb jellemzői,
- konszolidált pénzügyi kimutatások, IFRS pénzügyi kimutatások,

- a könyvvizsgálati ügyfél pénzügyi nehézségei,
- a könyvvizsgálati ügyfél által bonyolított jelentős tranzakciók (pl. felvásárlás, összeolvadás),
- a könyvvizsgálati ügyfélnek kibocsátott korábbi könyvvizsgálati vélemény fajtája/figyelemfelhívó záradék,
- könyvvizsgáló váltás/első könyvvizsgálati év.

A hatóság a kamarai tag könyvvizsgálót a minőségellenőrzésre kiválasztott megbízásokról a Kkt. 173/B. § (8a) bekezdésének megfelelően 8 nappal a helyszíni vizsgálat előtt értesíti. A közfelügyeleti hatóság a közérdeklődésre számot tartó gazdálkodók könyvvizsgálatát ellátó kamarai tag könyvvizsgáló közérdeklődésre számot tartó gazdálkodótól kapott könyvvizsgálati megbízása mellett a nem közérdeklődésre számot tartó gazdálkodótól kapott könyvvizsgálati megbízásait is kijelölheti minőségellenőrzésre.

3. szint: a minőségellenőrzés fókusz területeinek kijelölése a kiválasztott könyvvizsgálati megbízáson belül

Az egyes könyvvizsgálati megbízásokon belül történő fókuszterületek kiválasztása közvetlenül a helyszíni minőségellenőrzéseket megelőző felkészülés során, illetve a helyszíni minőségellenőrzés végrehajtása során történik. Jellemzően az alábbi könyvvizsgálati területek kerülnek a minőségellenőrzések fókuszába:

- a könyvvizsgáló csalással kapcsolatos megállapításai,
- kockázatelemzés, könyvvizsgálói kockázat becslések,
- lényegesség meghatározása,
- kontroll folyamatok felmérése, tesztelése, értékelése,
- elegendő és megfelelő könyvvizsgálati bizonyítékok beszerzése,
- szakértők alkalmazása,
- kapcsolt felekkel folytatott tranzakciók,
- vállalkozás folytatásának elve, fordulónap utáni események,
- pénzügyi beszámolók és közzétételek megfelelősége,
- konszolidációs könyvvizsgálat,
- belső minőségellenőr alkalmazása (tőzsdén jegyzett könyvvizsgálati ügyfelek esetében kötelező).

3.4. A minőségellenőrzési eljárás folyamata, annak részelemei

A hatóság az ellenőrzésre kiválasztott részére a helyszíni ellenőrzés előtt 8 nappal értesítést küld. Az értesítő levél kiküldése előtt az ellenőr telefonon, elektronikus levélben előzetesen egyeztet az ellenőrzöttel az ellenőrzés helyszínéről és időpontjáról. A minőségellenőrzésre kiválasztott kamarai tag

könyvvizsgáló, könyvvizsgáló cég részére küldött értesítésnek tartalmaznia kell:

- a) az ügy tárgyát, iktatási számát, az eljárás megindításának napját és az adott ügyfajtára irányadó ügyintézési határidőt, az ügyintézési határidőbe be nem számító időtartamokat, az ügyintéző nevét és hivatali elérhetőségét,
- b) tájékoztatást az iratokba való betekintés és a nyilatkozattétel lehetőségéről,
- c) hivatalból indult eljárásban az erre történő utalást, kérelemre indult eljárásban a kérelmező nevét,
- d) a könyvvizsgáló, a könyvvizsgáló cég nevét, nyilvántartási számát, az eljárás lefolytatására kijelölt ellenőr és közreműködő azonosítási adatait,
- e) a minőségellenőrzés alá vont megbízások megnevezését és a vizsgált időszakot, könyvvizsgáló cég esetén azt is, hogy a minőségellenőrzés a belső minőségellenőrzési rendszer értékelésére terjed ki, melynek során az egyes megbízások minőségellenőrzésének eredményét is figyelembe kell venni,
- f) az ellenőrzés dátumát, és helyszínét.

A kamarai tag könyvvizsgáló vagy könyvvizsgáló cég a tudomásszerzést követően haladéktalanul köteles értesíteni a közfelügyeleti hatóságot abban az esetben, ha az eljárás lefolytatására kijelölt ellenőr vagy közreműködő a Kkt. 173/B. § (6) bekezdése szerinti függetlenségi és összeférhetlenségi követelményeknek nem felel meg.

Az ellenőrnek, a közreműködőnek és az ellenőrzöttnek nyilatkozatot kell tennie a függetlenségi és az összeférhetlenségi követelményeknek való megfelelésről.

Az ellenőr az ellenőrzést a közfelügyeleti hatóság vezetője vagy az általa kijelölt személy által kiadott megbízólevél birtokában folytathatja le. A megbízólevél tartalmazza az ellenőr(ök) nevét, azonosító adatait, az ellenőrzés alá vont kamarai tag könyvvizsgáló, könyvvizsgáló cég azonosító adatait, valamint azt, hogy mely időszak tekintetében kell az ellenőrzést lefolytatni.

3.4.1. A helyszíni ellenőrzés lefolytatásának általános szabályai

Az ellenőr az ellenőrzés alá vont kamarai tag könyvvizsgálótól, könyvvizsgáló cégtől minden olyan iratot, adatot, információt, nyilatkozatot megkérhet, az ellenőrzés alá vont minden olyan munkafolyamatát megvizsgálhatja, amely az ellenőrzés lefolytatásához szükséges. Az ellenőr az ellenőrzés során

jogosult az ellenőrzés alá vont kamarai tag könyvvizsgáló, könyvvizsgáló cég helyiségeibe belépni, iratairól, adathordozóiról, nyilvántartásairól másolatot készíteni, illetve készíttetni.

A covid-19 járvány okozta veszélyhelyzetre tekintettel a közfelügyeleti hatóság törekedett a kontaktus mentes minőségellenőrzések lefolytatására. Ennek következtében számos olyan ellenőrzést folytatott le, ahol a könyvvizsgálati dokumentációt elektronikus formátumban bocsátotta az ellenőrök rendelkezésére a könyvvizsgáló, könyvvizsgáló cég, azzal, hogy az ellenőrzöttek online módon vettek részt az ellenőrzésben.

Az ellenőr a minőségellenőrzést az NGM rendelet 1-2, valamint 6. mellékleteiben szereplő kérdőívek alapján folytatja le.

Az ellenőr a helyszíni vizsgálat befejezésekor jegyzőkönyvet és esetlegesen a könyvvizsgálati dokumentációból másolatban átvett anyagok felsorolását tartalmazó dokumentumjegyzéket készít, melyet mindkét fél aláír. A jegyzőkönyv és a dokumentumjegyzék egy-egy példányát az ellenőrzött is megkapja a helyszínen.

3.4.2. Zárójelentés

A minőségellenőrzésről az ellenőr zárójelentést készít. A zárójelentést a helyszíni ellenőrzés befejezésétől számított tizenöt napon belül kell elkészíteni. A zárójelentést az ellenőrzés alá vont kamarai tag könyvvizsgálónak, könyvvizsgáló cégnek meg kell küldeni. Az ellenőr által készített záró jelentés tartalmazza az ellenőrzött egyedi megbízások értékelését a vizsgált könyvvizsgálóra vonatkozóan. A könyvvizsgáló cég belső minőségellenőrzési rendszerének ellenőrzése esetén a zárójelentés tartalmazza a minőségellenőrzési rendszer értékelését a könyvvizsgáló cégre vonatkozóan. A zárójelentés mellékletét képezi(k) a kérdőív(ek).

Az ellenőr a zárójelentésben az egyedi megbízások ellenőrzése során tapasztalt hiányosságok esetén azok kijavítására, valamint az ellenőrzött által működtetett belső minőségellenőrzési rendszer, illetve alkalmazott minőségellenőrzési eljárások fejlesztésére javaslatot tehet.

A zárójelentésre az átvételétől számított nyolc napon belül az ellenőrzés alá vont írásban észrevételt tehet, amelyet a közfelügyeleti hatósághoz kell benyújtani.

3.4.3. A minőségellenőrzés eredménye

A közérdeklődésre számot tartó gazdálkodók jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálatát ellátó kamarai tag könyvvizsgálók egyedi megbízásainak, illetve könyvvizsgáló cégek belső minőségellenőrzési rendszere minőségellenőrzésének eredménye lehet:

- a) megfelelt,
- b) megfelelt, megjegyzéssel,
- c) nem felelt meg.

A minőségellenőrzés során hozott jogerős határozatban foglalt kötelezettségeket az ellenőrzés alá vont kamarai tag könyvvizsgálónak, könyvvizsgáló cégnek a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység ellátása során teljesítenie kell.

A minőségellenőrzéssel összefüggésben - *megfelelt, megjegyzéssel és nem felelt meg* eredmények esetében - a következő intézkedések alkalmazhatók (Kkt. 173/C. § (7) bekezdés):

- kötelezés továbbképzésen való részvételre,
- figyelmeztetés az előírásoknak nem megfelelő gyakorlat megszüntetésére,
- kötelezés könyvvizsgálat ismételt elvégzésére vagy a könyvvizsgálói jelentés visszavonására,
- pénzbírság kiszabása (a pénzbírság összege kamarai tag könyvvizsgáló esetén 100 ezer forinttól 100 millió forintig, könyvvizsgáló cég esetén 100 ezer forinttól 500 millió forintig terjedhet),
- a minősítés megvonása,
- jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység gyakorlásától történő eltiltás (az eltiltás 3 évig terjedhet),
- a felelős személynek és a jogsértés tényének (tartalmának, súlyosságának és időtartamának) a közzététele a közfelügyeleti hatóság által az Egységes Kormányzati Portálon.

Az intézkedések típusának és szintjének meghatározásakor az alábbi körülményeket kell figyelembe venni:

- a) a jogsértés súlyosságát és időtartamát,
- b) a felelőség mértékét,
- c) a pénzügyi lehetőségek mértékét,
- d) az elért nyereség vagy elkerült veszteség összegét,
- e) az eljárásban való együttműködés mértékét,

- f) a könyvvizsgáló cég vagy a kamarai tag könyvvizsgáló által elkövetett korábbi jogsértéseket.

A „megfelelt” eredménnyel zárult minőségellenőrzés esetén a közfelügyeleti hatóság intézkedést nem alkalmaz.

A hatóság a közérdeklődésre számot tartó gazdálkodók jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálatát ellátó könyvvizsgálók, könyvvizsgáló cégek „nem felelt meg” eredménnyel zárult minőségellenőrzése esetén annak tényéről és az alkalmazott intézkedésekről értesíti a kamarát, a Magyar Nemzeti Bankot, a Budapesti Értéktőzsde Zrt.-t, illetve az érintett egyéb állami szervet.

A könyvvizsgáló cég belső minőségellenőrzési rendszerére vonatkozó minőségellenőrzés eredményének minősítésénél figyelembe kell venni a megelőző belső minőségellenőrzési rendszerre vonatkozó minőségellenőrzés óta lefolytatott, az ellenőrzött könyvvizsgáló cégnél alkalmazott, tag vagy vezető tisztségviselő kamarai tag könyvvizsgálók egyedi megbízásai minőségellenőrzésének eredményét.

3.5. Az egyedi megbízások minőségellenőrzéseinek eredményei

A hatóság 2020. évben 20 kamarai tag könyvvizsgálót jelölt ki terv szerinti minőségellenőrzésre, további 1 kamarai tag esetén pedig a bíróság kötelezte a korábbi minőségellenőrzés megismétlésére a hatóságot. A hatóság ténylegesen 18 fő kamarai tag könyvvizsgáló minőségellenőrzési eljárását folytatta le, és hozott határozatot esetükben. Továbbá 2 fő kamarai tag könyvvizsgáló minőségellenőrzési eljárása lefolytatásra került, esetükben ugyanakkor még határozattal nem zárult le az eljárás, valamint tekintettel arra, hogy 1 fő nem rendelkezett közérdeklődésre számot tartó gazdálkodóval kötött megbízással, így esetében nem került sor a minőségellenőrzési eljárás lefolytatására.

Az ellenőrzött 20 fő kamarai tag könyvvizsgáló közül 8 fő „megfelelt”, 5 fő „megfelelt, megjegyzéssel”, 5 fő „nem felelt meg” eredményt ért el, valamint 2 fő kamarai tag könyvvizsgáló minőségellenőrzési eljárásának összetettségére tekintettel a hatóság az éves beszámoló közzétételének napjáig még nem hozott határozatot.

Minőség-ellenőrzés során elért eredmények	2018. év (fő)		2019. év (fő)**		2020. év (fő)*	
Megfelelt	12	55%	12	70%	8	44%
Megfelelt, megjegyzéssel	2	9%	1	6%	5	28%
Nem felelt meg	8	36%	4	24%	5	28%
Összesen	22	100%	17	100%	18	100%

* A közfelügyeleti hatóság 2020. évi tevékenységéről szóló éves beszámoló közzétételekor kettő, még folyamatban lévő vizsgálat eredményét a táblázat nem tartalmazza.

** A 2019. évi minőségellenőrzések összes eredményét tartalmazza, azokat is, melyek még folyamatban voltak a közfelügyeleti hatóság 2019. évi tevékenységéről szóló éves beszámoló közzétételekor, ennek következtében nem szerepelhettek a közzétett adatok között.

Az egyedi megbízások minőségellenőrzés során alkalmazott, az NGM rendelet 6. számú melléklete szerinti kérdőívben szereplő 1.10, a 13.02, 13.05 és 13.09 kérdések bármelyikére „Nem” a válasz, akkor az egyedi megbízás vizsgálatának eredménye „Nem felelt meg”. Amennyiben az „Igen” válaszok aránya az összes válaszhoz viszonyítva 90% vagy a fölötti, akkor az egyedi megbízás minősítése „Megfelelt”, 70% és 90% között a minősítés „Megfelelt, megjegyzéssel”, 70% alatt pedig „Nem felelt meg”.

A Kkt. 173/C. § (5) bekezdése szerint a közfelügyeleti hatóság a zárójelentés és a Kkt. 173/C. § (4) bekezdés szerinti észrevétel alapján határozatot hoz a minőségellenőrzés eredményének minősítéséről, az ellenőrzés alá vont részére a minősítés alapján előírt kötelezettségekről, valamint az indokolt intézkedés alkalmazásáról.

3.5.1. A kamarai tag könyvvizsgálók minőségellenőrzési eredményeinek közzététele

A Kkt. 193. § (6) bekezdése alapján a közfelügyeleti hatóság anonimizált módon elkészítette és közzéteszi a határozattal lezárt minőségellenőrzési

eljárások eredményét és az eljárásokkal összefüggésben alkalmazott szankciókat tartalmazó táblázatot. A kamarai tag könyvvizsgálók minőségellenőrzési eredményeinek közzétételét a beszámoló 1. számú melléklete tartalmazza.

3.5.2. Az egyedi megbízások minőségellenőrzése során feltárt súlyos hiányosságok

A hatóság által lefolytatott minőségellenőrzésekből megállapítható, hogy több esetben a könyvvizsgálók nem, vagy nem megfelelően alkalmazták a nemzetközi könyvvizsgálati standardok előírásait.

A közfelügyeleti hatóság a 2020. évi minőségellenőrzések során a számviteli becslésekkel, a csalási kockázattal, valamint a könyvvizsgáló becsült kockázatokra adott válaszaival kapcsolatos könyvvizsgálati eljárásokra tett megállapítások voltak a legnagyobb számban.

A 2020. évi közfelügyeleti minőségellenőrzések során leggyakrabban előforduló megállapítások az alábbi területekkel kapcsolatban merültek fel

Az alább ismertetett megállapítások között a határozattal még le nem zárt minőségellenőrzési eljárások során tett megállapítások és javaslatok is szerepelnek.

Számviteli becslések, beleértve a valós érték ellenőrzését

- A számviteli becslésekhez kapcsolódó, illetve a valós érték meghatározásához szükséges ésszerűségi vizsgálat nincs elegendően és megfelelően alátámasztva.
- A számviteli becslésekhez kapcsolódó, illetve a valós érték meghatározásához alapadatok pontosságának és teljességének ellenőrzése nincs elegendően és megfelelően alátámasztva.
- A számviteli becslésekhez, illetve a valós érték meghatározásához kapcsolódó kockázatbecslési eljárás nincs elegendően és megfelelően elvégezve.
- A vezetés, valamint a vezetés szakértője elfogultságára utaló jeleket nem vették megfelelő módon figyelembe.
- Nem mérték fel, hogy a vezetés miként vette figyelembe az alternatív becslési lehetőségeket.
- A számviteli becslésekhez kapcsolódó, illetve a valós érték meghatározásához szükséges releváns változókat figyelmen kívül hagyta a könyvvizsgáló.

- Szakértő igénybevétele, és a könyvvizsgáló szakmai szkepticizmusa a szakértő által elvégzett munka kapcsán.
- Vezetés korábbi becsléseinek felülvizsgálata, a vezetés által készített tervek megbízhatóságának felülvizsgálata.

A releváns belső folyamatok felmérése, és a kontrollok tesztelése

- A könyvvizsgálat nem szerzett elegendő és megfelelő bizonyítékot a manuális kontrollok működési hatékonyságáról, ennek ellenére úgy alakította ki a további eljárásait, mintha a kontroll hatékonyan működne.
- A vezetés által valamint a vezetés szakértője által előállított adatok pontosságának és teljességének ellenőrzése nincs elegendő és megfelelő módon alátámasztva.
- Az általános és kulcs informatikai kontrollok nem elegendő és megfelelő mértékű tesztelése.
- A könyvvizsgálat során igénybe vett szakértő munkájára való támaszkodás esetén, nem értékelte a könyvvizsgálat a szakértők munkájának megfelelőségét.
- A tervezett könyvvizsgálati eljárások nem megfelelő módosítása a nem hatékonyan működő kontrollok miatt.

Bevételek könyvvizsgálata

- Az összetett szerződésekből származó bevétel elszámolásra gyakorolt hatás nem elegendő és megfelelő vizsgálata.
- A csalás kockázatának nem megfelelő felmérése és a csalás kockázatára reagáló könyvvizsgálati eljárások elmulasztása.
- A bevételek megfelelő időszakban történő elszámolásának vizsgálatát (cut-off) elmulasztották végrehajtani.
- IFRS 15 szabályainak való megfelelés vizsgálata.

A pénzügyi kimutatások bemutatásának és közzétételének megfelelősége

- A pénzügyi kimutatások lábjegyzeténél közzétett adatok megfelelőségének elégtelen ellenőrzése (a szegmens adatok kivételével).
- A szegmens adatok bemutatásának kiértékelése és tesztelése.
- A cash flow kimutatás elegendő és megfelelő ellenőrzésének elmulasztása.
- Összehasonlító adatok megfelelősége.
- Számviteli politika változás, hiba kezelés bemutatása.
- IFRS közzétételek ellenőrzése.

A könyvvizsgálati mintavétellel kapcsolatos megállapítások

- Nem elegendő a minta mérete ahhoz, hogy a mintavételi kockázatot elfogadhatóan alacsony szintre csökkentsék a könyvvizsgálat során.
- A vizsgálathoz kiválasztott minta összetétele elfogult és/vagy nem reprezentatív a teljes populációra vonatkozóan.
- A hiányzik a vizsgálati cél eléréséhez szükséges megfelelő eljárások megtervezése és/vagy szükség esetén a megfelelő alternatív eljárások végrehajtása.
- A minta ellenőrzése során elmulasztotta a könyvvizsgáló az azonosított hibás eltérések elegendő és megfelelő kiterjesztését a teljes állományra vonatkozóan, figyelembe véve a hibás állítások jellegét és a hiba okát.

Csoport könyvvizsgálattal kapcsolatos megállapítások

- A csoport könyvvizsgálati terv és a komponens könyvvizgálatra vonatkozó instrukció kidolgozásának elmulasztása.
 - A könyvvizsgálati hatókör meghatározásának elmulasztása a csoport komponens tagjaira vonatkozóan és/vagy az utasítások nem megfelelő továbbítása a komponens könyvvizsgáló részére.
 - A csoport könyvvizsgálati lényegesség és a komponens könyvvizsgálónak allokált lényegesség meghatározásának és kommunikálásnak elmulasztása.
 - A komponens könyvvizsgáló munkájában való részvétel jellegének, időzítésének és mértékének megfelelő dokumentálása, ideértve az elvégzett áttekintések bizonyítékait is.
- A komponens könyvvizsgáló által azonosított problémák megismerése, és kezelése a csoport könyvvizsgálat során.

3.6. Cégszintű minőségellenőrzések tapasztalatai

3.6.1. A cégszintű minőségellenőrzések alakulása

A közfelügyeleti hatóság 2020. évi minőségellenőrzési tervében 7 közérdeklődésre számot tartó gazdálkodó jogszabály szerinti könyvvizsgálatát ellátó könyvvizsgáló cég szerepelt, melyek a Kkt. által meghatározott kötelező 3 éves ellenőrzési ciklus alapján kerültek kiválasztásra. A hatóság ténylegesen 7 könyvvizsgáló cég esetében hajtott végre minőségellenőrzési eljárást.

Az ellenőrzések eredményeként a könyvvizsgáló cégek közül 3 esetben „megfelelt”, 2 esetben „megfelelt, megjegyzéssel”, illetve 2 esetben „nem felelt meg” eredmény született.

Minőség-ellenőrzés során elért eredmények	2018. év (Kv. cég)		2019. év (Kv. cég)*		2020. év (Kv. cég)	
Megfelelt	3	30%	5	71%	3	42%
Megfelelt, megjegyzéssel	3	30%	2	29%	2	29%
Nem felelt meg	4	40%	0	0%	2	29%
Összesen	10	100%	7	100%	7	100%

* A 2019. évi minőségellenőrzések összes eredményét tartalmazza, azokat is, melyek még folyamatban voltak a közfelügyeleti hatóság 2019. évi tevékenységéről szóló éves beszámoló közzétételékor, ennek következtében nem szerepelhettek a közzétett adatok között.

Az ellenőrzés során használt kérdőív fejezetei témaköröket tartalmaznak. A témakörökön belül eldöntendő kérdések, alkérdések és kiegészítő kérdések szerepelnek. Az egyes Témakörökhöz tartozó alkérdésekre adott válaszok határozzák meg a Témakör eredményét. A témakörök eredménye határozza meg a fejezet eredményét. Amennyiben bármelyik fejezet értékelése „Nem felelt meg”, a cégszintű vizsgálat eredménye is „Nem felelt meg”. Amennyiben a „Megfelelt, megjegyzéssel” értékelésű fejezetek száma három, vagy annál több, a cégszintű vizsgálat eredménye „Megfelelt, megjegyzéssel”.

Az eldöntendő kérdések értékelésével kapcsolatban kétféle kritérium szerepel a módszertanban, amennyiben bármelyikére „nem” a válasz, a cégszintű vizsgálat eredménye nem lehet „Megfelelt”, illetve ha hatnál több kapott „nem” választ, a cégszintű vizsgálat eredménye „Nem felelt meg”. Továbbá, ha

az I.23., I.24., II.31., II.32., III.12., III.13., IV.23., IV.24., V.31., V.32., VI.19., VI.20. Eldöntendő kérdések bármelyikére adott „NEM” választ a kérdőív értékelése során kettő „NEM” válasznak kell tekinteni.

3.6.2. A cégszintű minőségellenőrzések eredményeinek közzététele

A Kkt. 193. § (6) bekezdése alapján a közfelügyeleti hatóság anonimizált módon elkészítette és közzéteszi a minőségellenőrzési eljárások eredményét és az eljárásokkal összefüggésben alkalmazott szankciókat tartalmazó táblázatot. A cégszintű minőségellenőrzések eredményeinek közzétételét a beszámoló 2. számú melléklete tartalmazza.

3.6.3. A cégszintű minőségellenőrzések során tapasztalt hiányosságok

A könyvvizsgáló cégek minőségbiztosítási rendszere szolgál a minőségellenőrzések végrehajtásának alapjaként. A minőségellenőrzésre vonatkozó nemzetközi könyvvizsgálati standardok, valamint a magyar nemzeti könyvvizsgálati standard értelmében a könyvvizsgáló cégeknek létre kell hozniuk a megfelelő minőségbiztosítási rendszert, mely a könyvvizsgálati megbízások magas színvonalú végrehajtását biztosítja. A minőségbiztosítási rendszer magában foglalja a cég szervezeti felépítését, valamint a hatályos belső szabályzatokat és gyakorlati eljárásokat annak biztosítása érdekében, hogy:

- a könyvvizsgáló cég és alkalmazottai megfeleljenek a könyvvizsgálati standardoknak és az egyéb jogi és szabályozási követelményeknek, és
- a könyvvizsgáló cég vagy a könyvvizsgálók által kiadott jelentések megfelelően tükrözzék a megbízás körülményeit.

A közfelügyeleti hatóság szempontjából a minőségbiztosítási rendszerrel kapcsolatos megállapítások olyan eltérések a minőségellenőrzési, az etikai és függetlenségi követelményektől, amelyek az eltérés jelentőségének vagy szisztematikus jellegének köszönhetően befolyásolhatták a végrehajtott könyvvizsgálat minőségét.

Az alábbi témakörök köré csoportosíthatóak a közfelügyeleti hatóság 2020. évben tett főbb megállapításai

Könyvvizsgálati módszertan és belső minőségbiztosítási szabályzat

- Nem elegendő és megfelelő a könyvvizsgáló cég belső szabályainak kidolgozottsága, illetve azok végrehajtása a gyakorlatban.
- A megbízáshoz kapcsolódó minőségellenőrzés (EQCR) nem tért ki a lényeges könyvvizsgálati területekre.
- A megbízáshoz kapcsolódó minőségellenőrzés nem történt meg időben, a könyvvizsgálói jelentés kibocsátása előtt.
- A könyvvizsgáló cég nem dolgozta ki megfelelően a megbízáshoz kapcsolódó minőségellenőrzés belső szabályzatait és eljárásait.

Függetlenség és etikai követelmények

- A könyvvizsgáló cég nem ellenőrizte megfelelően a cég alkalmazottai és a könyvvizsgáló partnerek személyes függetlenségét a megbízásoktól.
- Elmulasztották a PIE-oknak nyújtott nem könyvvizsgálati szolgáltatások függetlenséggel kapcsolatos megfontolását és értékelését dokumentálni.
- Elmulasztották a vonatkozó rotációs szabályokkal kapcsolatos megfontolásokat és értékeléseket dokumentálni.
- Elmulasztották a könyvvizsgáló céggel üzleti kapcsolatban álló társaságok pénzügyi érdekeinek, valamint a vállalat csoportokhoz tartozó családfák nyomon követését, a kapcsolódó információk naprakészen tartását a könyvvizsgáló cég rendszereiben.
- A könyvvizsgáló és a könyvvizsgált társaság audit bizottságával történő kommunikáció elmulasztása bizonyos kapcsolatokról, amelyek a könyvvizsgáló cég szakmai megítélése szerint függetlenséggel bírnak.
- A függetlenség fenntartásának elmulasztása pénzügyi kapcsolatok fennállása miatt, ideértve a könyvvizsgáló cég függetlenségét veszélyeztető tényezőinek nem megfelelő kezelését.
- Elmulasztották a könyvvizsgálat során felmerült hiányosságokat megemlíteni a partner teljesítményértékelése során.

Emberi erőforrásokkal kapcsolatos megállapítások

- Nem megfelelő a könyvvizsgálati munkacsoport tagjainak az összetétele.
- A könyvvizsgáló cég belső szabályzatával ellentétes képzési terv használata.

- Elmulasztották a könyvvizsgálat során felmerült hiányosságokat érvényesíteni a partner javadalmazásában.

Felügyeleti eljárások, monitoring

- A könyvvizsgáló cég belső ellenőrzési eljárásai során nem került megállapítás a közfelügyeleti hatóság által megállapított hiányosság, amely a belső ellenőrzés nem megfelelő működésére utal.
- Nem történt meg megfelelően a hibát kiváltó okok elemzése, valamint nem volt megfelelő helyreigazító intézkedés.
- Nem terveztek és végeztek megfelelő ellenőrzést arra vonatkozóan, hogy a korábban feltárt hibát hatékonyan elhárítja a helyreigazító intézkedés.

Ügyfél elfogadás és kockázat-felmérés

- Nem hajtottak végre elegendő eljárást és/vagy nem szereztek be megbízható információt új ügyfél integritásának objektív ellenőrzésére.
- A folytonos ügyfélfogadás kiértékelése nem foglalkozott olyan fontos kérdésekkel, amelyek a jelenlegi vagy korábbi megbízások során felmerültek.
- A könyvvizsgáló cég kockázatkezelési részlegével vagy az azzal egyenértékű munkát végző részleggel való konzultáció elmulasztása, ha az elfogadás kockázatát magasnak ítélik meg.
- Az aktuális vagy egy leendő ügyféllel kapcsolatban észlelt összeférhetetlenség vagy függetlenségi probléma tényleges azonosításához alkalmazott adatbázisok megbízhatóságának, naprakészen tartásának hiánya.
- Legalább évente nem értékeli a megbízás folytathatóságának elfogadását.
- A tényleges vagy észlelt összeférhetetlenség vagy a függetlenség kérdésének kezelése.
- A könyvvizsgáló cég valamint a könyvvizsgáló függetlenségének vagy üzleti kapcsolatainak ellenőrzésére szolgáló eljárások elmulasztása.
- Az új ügyféllel, új szolgáltatással vagy különleges körülmények között igényelt szolgáltatással kapcsolatos megbízás kockázat becslésének elmulasztása.

4. A közfelügyeleti rendszer részelemeinek vizsgálata és értékelése

4.1. A Kamara által lefolytatott minőségellenőrzések kapcsán tett hatósági megállapítások

A Kkt. 189. § (1) bekezdés c) pontja alapján a közfelügyeleti hatóság saját feladatkörében eljárva, vizsgálja és értékeli a könyvvizsgálói közfelügyeleti rendszer részelemeit, így különösen a minőségbiztosítási rendszer működését.

A közfelügyeleti hatóság elvégezte a Kamara 2018 - 2019. években lefolytatott „megfelelt, megjegyzéssel”, illetve „nem felelt meg”, valamint véletlenszerűen kiválasztott „megfelelt” eredménnyel zárult minőségellenőrzési eljárásainak felülvizsgálatát.

A vizsgálat célja annak áttekintése volt, hogy a Kamara minőségellenőrzése megfelel a 46/2006/EK irányelv által támasztott minőségbiztosítási követelményeknek, valamint, hogy a Kamara Minőségellenőrzési Bizottsága megfelelően látja-e el a Kkt. 152. §-ában előírt feladatokat.

A közfelügyeleti hatóság vizsgálata során áttekintette a határozatokat, a zárójelentéseket és az ellenőrök által kitöltött kérdőíveket, melyek alapján megállapításokat és javaslatokat fogalmazott meg. A megállapítások és javaslatok véglegesítése folyamatban van.

A közfelügyeleti hatóság a vizsgálatral kapcsolatos megállapításait, 2021. januárjában megküldte a Kamara részére.

A Kamara minőségellenőrzési bizottsága, valamint elnöksége konstruktívan ált a közfelügyeleti hatóság kamarai – 2018 - 2019. évet érintő – minőségellenőrzésekkel kapcsolatosan tett megállapításaihoz, javaslataihoz. A Kamara akció tervet készített a közfelügyeleti hatóság megállapításaira vonatkozóan, melynek felülvizsgálata még folyamatban van.

4.2. A Kamara fegyelmi eljárásai kapcsán tett hatósági megállapítások

A Kkt. 189. § (1) bekezdésének d) pontja értelmében a közfelügyeleti hatóság - feladatkörében eljárva - vizsgálja és értékeli a könyvvizsgálói közfelügyeleti rendszer részelemeit, így különösen a fegyelmi eljárásokat.

A közfelügyeleti hatóság áttekintette a Kamara 2019. év során lefolytatott fegyelmi eljárások kapcsán hozott határozatait, illetve a hozzájuk kapcsolódó iratanyagot. Az áttekintett fegyelmi eljárások során az alábbi intézkedések alkalmazására került sor:

Ssz.	Az alkalmazott intézkedés megnevezése	Az áttekintett fegyelmi határozatok száma (db)
1	figyelmeztetés alkalmazása melletti megszüntetés	30
2	írásbeli megrovás	4
3	eljárás megszüntetése	22
4	pénzbírság	20
5	kamarából történő kizárás	3
6	nyilvántartásból való törlése	1
7	felfüggesztés	0
8	jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység szünetelése 24 hónap időtartamra	0
9	mentesítés	2
10	részletfizetés engedélyezése	0
11	kijavító határozat	0
12	Kkt. 49. § szerinti költségvetési minősítés megvonásának kezdeményezése	1
∑ áttekintett fegyelmi határozat száma:		83

A közfelügyeleti hatóság elvégezte a Kamara által lefolytatott, kamarai tag könyvvizsgálók, illetve könyvvizsgáló cégek 2019. évi fegyelmi eljárásai során keletkezett, a Kamara által megküldött 83 darab fegyelmi határozat iratanyagainak vizsgálatát.

A kamarai 2019. évi fegyelmi eljárások lefolytatásával, az eljárások során hozott határozatokkal kapcsolatban a közfelügyeleti hatóság megállapításait áprilisban megküldte a Kamara elnöksége részére. A Kamara a fegyelmi eljárások lefolytatásával kapcsolatos válaszait 2021. május 31-ig fogja megküldeni a közfelügyeleti hatóság részére.

4.3. A Kamara által vezetett nyilvántartások kapcsán tett hatósági megállapítások

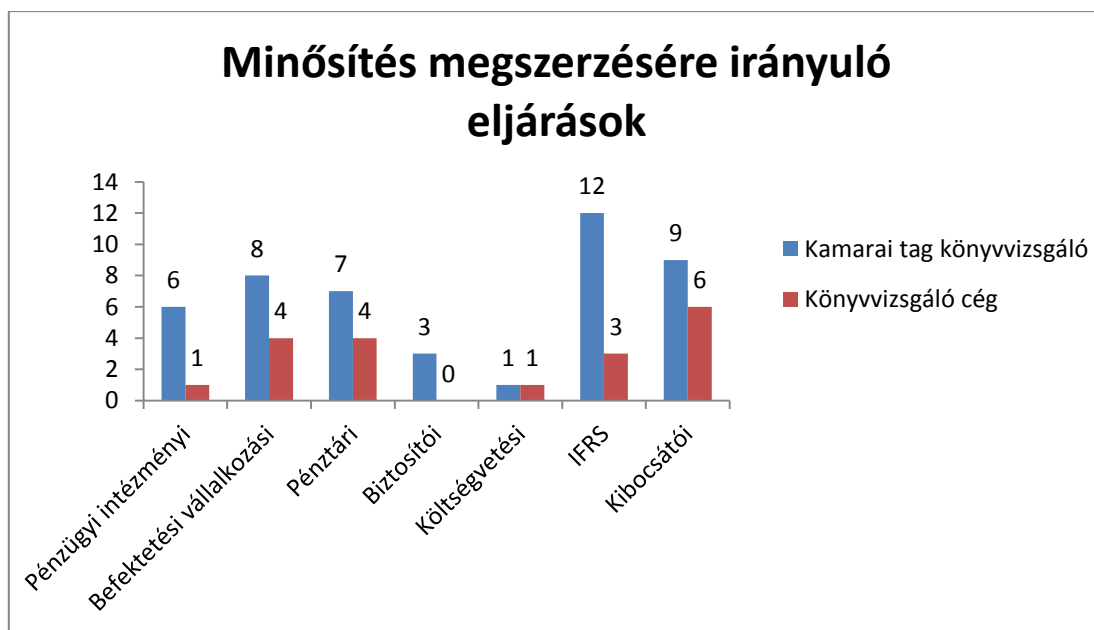
A Kkt. 189. § (1) bekezdésének a) pontja értelmében a közfelügyeleti hatóság - feladatkörében eljárva - vizsgálja és értékeli a könyvvizsgálói közfelügyeleti rendszer részelemeit, így különösen a kamarai nyilvántartások vezetését.

A kamarai tag könyvvizsgálók, könyvvizsgáló cégek által beküldött adatszolgáltatások alapján a Kamara által vezetett nyilvántartással kapcsolatosan tett megállapításairól, a feltárt hiányosságokról a közfelügyeleti hatóság levélben tájékoztatta a Kamara vezetését. A Kamara vezetése ezek alapján 2020. évben nagyszabású vizsgálatot indított a kamarai adatszolgáltatások során közölt adatok valódiságának és pontosságának ellenőrzésére. A vizsgálat eredményeként számos megállapítás született. A Kamara fegyelmi eljárást kezdeményezett azon kamarai tag könyvvizsgálókkal szemben, akik nem teljesítették az adatszolgáltatási kötelezettségüket.

5. Könyvvizsgálói minősítések, igazolások, engedélyek

5.1 Minősítés megszerzésére irányuló eljárások

A közfelügyeleti hatóság 65 minősítés megszerzésére irányuló kérelem esetében hozott döntést 2020-ban, melyek közül 5 esetben a kérelem elutasításáról és 60 esetben a kérelmezett minősítés megadásáról döntött. A megszerzett minősítések megoszlását a következő diagram mutatja:

A pénzügyi intézményi, befektetési vállalkozási, pénztári, biztosítói, IFRS és kibocsátói minősítés megszerzése iránti eljárások lefolytatására az érintett állami szerv, a Magyar Nemzeti Bank egyetértésével került sor.

5.2. Minősítés visszavonására irányuló eljárások

A közfelügyeleti hatóság 2020-ban 28 minősítés visszavonására irányuló kérelem tekintetében döntött a minősítések visszavonásáról.

A minősítések megadása és visszavonása tekintetében mind a Magyar Nemzeti Bankkal, mind a Magyar Könyvvizsgálói Kamarával hatékony az együttműködés.

5.3. Jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységhez szükséges igazolás és engedély megszerzésére és visszavonására irányuló eljárások

A Kkt. rendelkezései alapján a természetes személyek, gazdálkodó szervezetek, harmadik országbeli könyvvizsgálók, valamint harmadik országbeli könyvvizsgáló cégek könyvvizsgálói tevékenységének végezéséhez a közfelügyeleti hatóság igazolása, engedélye szükséges.

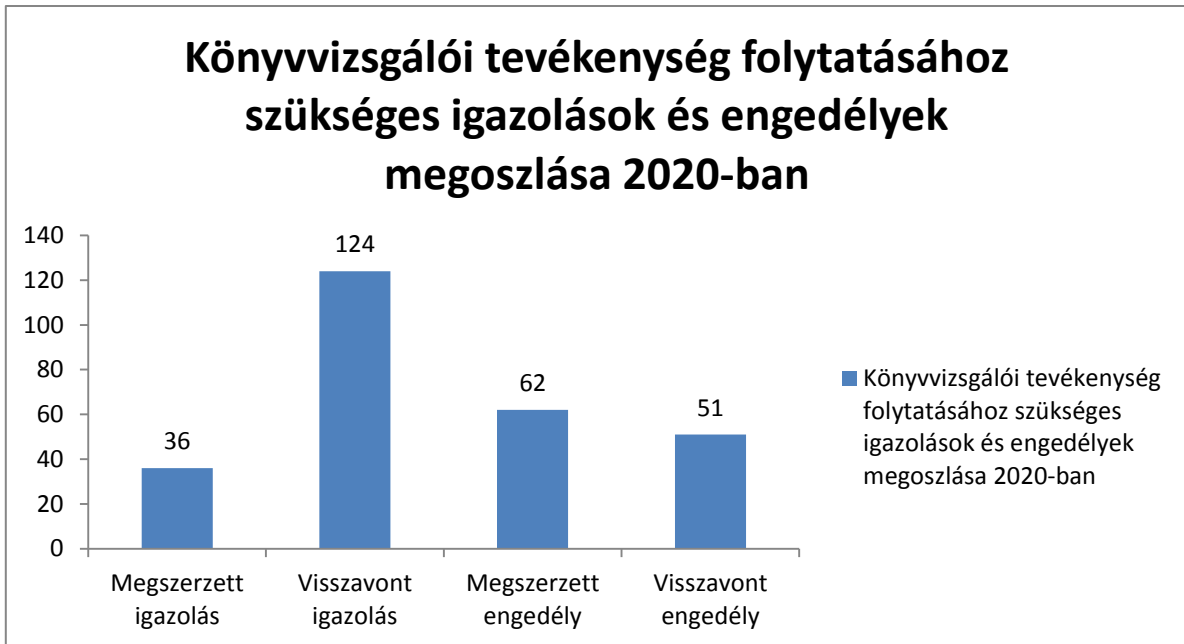
A közfelügyeleti hatóság természetes személyek kérelmére igazolást, gazdálkodó szervezetek, harmadik országbeli könyvvizsgálók, harmadik országbeli könyvvizsgáló cégek kérelmére engedélyt ad ki a könyvvizsgálói tevékenység folytatásához.

A közfelügyeleti hatóság 37 könyvvizsgálói tevékenység folytatásához szükséges igazolás iránti kérelem vonatkozásában folytatott le eljárást 2020-ban, melyekből 36 esetben az igazolás megadásáról, 1 esetben pedig a kérelem visszautasításáról döntött.

A közfelügyeleti hatóság továbbá 67 könyvvizsgálói tevékenység folytatásához szükséges engedély megadása iránti kérelem esetében hozott döntést 2020-ban. A közfelügyeleti hatóság 62 esetben az engedély megadásáról, 4 esetben a kérelem elutasításáról és 1 esetben pedig a kérelemre indult eljárás megszüntetéséről döntött.

A közfelügyeleti hatóság 2020-ban kérelemre 2 könyvvizsgálói tevékenység engedély visszavonásáról, hivatalból pedig 49 könyvvizsgálói tevékenység engedély és 124 könyvvizsgálói tevékenység igazolás visszavonásáról döntött.

A könyvvizsgálói tevékenység folytatásához szükséges igazolások, valamint engedélyek hivatalbóli visszavonására a kamarai tag könyvvizsgálók esetén, a tagsági jogviszonyuk megszűnését követően, a könyvvizsgáló cégek esetén pedig a kamarai nyilvántartásból való törlést követően került sor.

5.4. Bank jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység végzéséhez szükséges igazolás megszerzésére irányuló eljárások

A Kkt. 2018. január 1-től hatályos rendelkezései alapján a kamarai tag könyvvizsgálók, könyvvizsgáló cégek hitelintézetnél pénzügyi intézményi minősítés birtokában is csak akkor végezhetnek jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységet, ha rendelkeznek a közfelügyeleti hatóság által kiállított igazolással.

A közfelügyeleti hatóság 34 bank könyvvizsgálatához szükséges igazolás megadása iránti kérelemmel kapcsolatban folytatott le eljárást 2020-ban, 2 esetben a kérelem visszautasításáról, 1 esetben az eljárás megszüntetéséről, 31 esetben pedig az igazolás megadásáról döntött a hatóság.

A bank könyvvizsgálatához szükséges igazolás a Kkt. 50. § (2d) bekezdése alapján a kiállításának naptári évét követő év utolsó napjáig jogosít banknál jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység ellátására.

6. Átláthatósági jelentések vizsgálata

A közérdeklődésre számot tartó gazdálkodó egységek jogszabályban előírt könyvvizsgálatát ellátó, jogszabály szerint engedélyezett könyvvizsgálók, könyvvizsgáló cégek éves átláthatósági jelentés készítési kötelezettségével kapcsolatos szabályokat az EU rendelet 13. cikke szabályozza.

Főbb változások a korábbi évekhez képest, az alábbiak:

Az átláthatósági jelentést legkésőbb négy hónappal az egyes pénzügyi évek végét követően közzé kell tennie a jogszabály szerint engedélyezett könyvvizsgáló vagy a könyvvizsgáló cég honlapján, illetve közölniük kell az illetékes hatóságokkal, hogy az átláthatósági jelentést a jogszabály szerint engedélyezett könyvvizsgáló vagy a könyvvizsgáló cég honlapján közzétették.

Az átláthatósági jelentésnek a közzététel dátumától számítva legalább öt évig elérhetőnek kell maradnia.

Az EU rendelet lehetőséget biztosít a közzétett éves átláthatósági jelentés aktualizálására. Ez esetben jelezni kell, hogy ez a jelentés aktualizált változata, mindamelllett az eredeti változatnak továbbra is elérhetőnek kell lennie a honlapon, illetve az aktualizált változat közzétételének tényét jelezni kell a közfelügyeleti hatóságnak.

Az átláthatósági jelentést a jogszabály szerint engedélyezett könyvvizsgálónak vagy a könyvvizsgáló cégnek továbbra is alá kell írnia.

Az EU rendelet előírásainak megfelelően, az átláthatósági jelentés tartalmát tekintve néhány pontban bővebb részletezést ír elő, a korábbiakhoz képest (a könyvvizsgáló hálózat valamint az árbevétel/pénzügyi információk tekintetében), illetve kiegészül az alkalmazott rotációs politikának az ismertetésével.

Amennyiben a jogszabály szerint engedélyezett könyvvizsgáló, könyvvizsgáló cég alkalmazásában áll, a fenti kötelezettségek a könyvvizsgáló céget terhelik.

Mindezek alapján, a 2020. évre vonatkozó szabályoknak megfelelően a közfelügyeleti hatóság feladatkörében eljárva 21 könyvvizsgáló céggel kapcsolatban ellenőrizte az átláthatósági jelentések közzétételi kötelezettségének teljesítését.

Az átláthatósági jelentésekkel kapcsolatban az alábbi főbb megállapítások/hiányosságok merültek fel:

1. A legjellemzőbb és legtöbbször előforduló hiba a közfelügyelet részére történő közzététel elmulasztása.
2. Az átláthatósági jelentések határidőben történő közzététele és elérhetősége még továbbra is problémát jelentett több könyvvizsgáló cég részére.
3. A hálózati tagsággal kapcsolatos részletezés szintén több helyen hiányzott.
4. A 26. cikk szerinti, legutolsó minőségbiztosítási ellenőrzés ugyancsak több esetben hiányosan szerepelt az átláthatósági jelentésekben. A hiányosság főként abból fakadt, hogy csak a közfelügyelet által végzett minőségellenőrzés eredménye került feltüntetésre, a kamarai minőségellenőrzések adatai nem, valamint az ellenőrzés alá vont kamarai tag könyvvizsgálók eredményeit nem név szerint tüntetik fel.
5. A rotációs politikák ismertetése több könyvvizsgáló cég esetében hiányosságként mutatkozott, vagy egyáltalán nem, vagy csak hivatkozásként szerepelt az átláthatósági jelentésben.
6. A könyvvizsgáló cég partnereinek fizetett díjak alapjáról szóló információk általános leírást tartalmaznak.

7. Kapcsolattartás a könyvvizsgálókkal

A közérdeklődésre számot tartó gazdálkodó könyvvizsgálókkal történő közvetlen kommunikáció szempontjából meghatározó jelentőségű a Kamara Minőségellenőrzési Bizottságának éves továbbképzésén és a Kamara országos konferenciáján való közfelügyeleti hatósági részvétel. Az előző évekhez hasonlóan ismét lehetőség nyílt arra, hogy a hatóság képviselje és a továbbképzési, valamint a Kamara országos konferenciáján ismertesse a közfelügyeleti minőségellenőrzések tapasztalatait és felhívja a figyelmet a szabályozásban bekövetkezett változásokra.

A hatóság képviselői számos publikációt jelentettek meg a SZAKma című újságban a közfelügyeleti munkát érintő kérdésekkel kapcsolatosan.

8. Nemzetközi kapcsolatok bemutatása

A közfelügyeleti hatóság két nemzetközi szervezet ülésein vesz részt rendszeresen:

- a Független Könyvvizsgálati Szabályozók Nemzetközi Fóruma (IFIAR) és
- az Európai Könyvvizsgálat-felügyeleti Szervek Bizottsága (CEAOB) ülésein.

A Covid-19 járvánnyal kapcsolatos veszélyhelyzetre tekintettel a közfelügyeleti hatóság kizárólag online formában vett részt a nemzetközi szervezetek ülésein.

A közfelügyeleti hatóság számára a kötelező tagságot az Európai Könyvvizsgálat-felügyeleti Szervek Bizottságában az 537/2014/ EU Rendelet írja elő.

A CEAOB elősegíti az 537/2014/EU Rendelet és a 2006/43/EK irányelv végrehajtásához szükséges információk, szaktudás és legjobb gyakorlatok cseréjét. A CEAOB kérelemre szakértői tanácsot ad az EU Bizottságnak és az illetékes hatóságoknak az EU rendelet és az irányelv végrehajtásával kapcsolatos kérdésekben. Továbbá közreműködik a nemzetközi könyvvizsgálati standardok technikai vizsgálatában - ideértve azok kidolgozásának folyamatait is - az uniós szinten történő elfogadásuk céljából. Közreműködik a közérdeklődésre számot tartó gazdálkodó egységek jogszabály szerint engedélyezett könyvvizsgálói vagy könyvvizsgáló cégei, illetve ezek hálózatai felett gyakorolt felügyelettel kapcsolatos együttműködési mechanizmusok javításában.

A CEAOB létrehozott egy inspekciós adatbázist, melyben rögzítik az ellenőrök a minőségellenőrzések során feltárt hiányosságokat. A hatóság is csatlakozott a CEAOB tagjai által közösen működtetett inspekciós adatbázishoz, melyben 27 európai ország közfelügyeleti szervezete nyújt információt a helyi közfelügyeleti minőségellenőrzések során tapasztalt hiányosságokról.

A Független Könyvvizsgálati Szabályozók Nemzetközi Fóruma (IFIAR) az öt kontinens országai által létrehozott közfelügyeleti testületek nemzetközi fóruma, amelynek célja a tagszervezetek közötti együttműködés elősegítése, valamint a könyvvizsgálat színvonalának növelése. Az IFIAR 2017-ben átalakult és önálló jogalanyisággal rendelkező szervezet lett annak érdekében, hogy szervezettebben és hatékonyabban tudjon részt venni a

könyvvizsgálat szabályozás fejlesztésében. Az IFIAR célja, hogy a tagállamok megoszthassák tapasztalataikat a feltárt könyvvizsgálati hiányosságokról és akár globálisan kezelhessenek egy-egy felmerülő problémát.

Az IFIAR évente egy plenáris ülést tart, valamint minőségellenőrzési és szankcionálási workshopot szervez. Ezeken az üléseken a közfelügyeleti hatóság aktívan részt vesz és alkalmazza az ott elsajátított tapasztalatokat.

A könyvvizsgálat – a számvittel együtt - olyan terület, amely jellemzően nem hazai, hanem nemzetközi szinten szabályozott. A könyvvizsgálat alapját az IFAC által elfogadott nemzetközi könyvvizsgálati standardok (ISA) adják, amelyek betartása a minőségellenőrzés tárgya.

A közfelügyeleti hatóság munkatársainak mind a nemzetközi könyvvizsgálói standardokat, mind az uniós előírásokat naprakészen kell ismerniük ahhoz, hogy azok betartását ellenőrizhessék. Ezt a tudást részben a fenti szervezetek munkájában való részvétellel tudják megszerezni. Az egyes országok közfelügyeleti hatóságainak munkatársaival kialakított szoros munkakapcsolat pedig közvetlenül is segíti a hatóság munkáját, hiszen a külföldi szabályozás és gyakorlat ismerete megfelelő kiindulópontot jelenthet a saját tevékenysége során.

1. számú melléklet

A kamarai tag könyvvizsgálók minőségellenőrzési eredményeinek

Ssz.*	Minőségellenőrzés során elért eredmény**	A határozat-hozatal során alkalmazott intézkedés
1.	Megfelelt	Nincs intézkedés
2.	Megfelelt, megjegyzéssel	Figyelmeztetés az előírásoknak nem megfelelő gyakorlat megszüntetésére
		750 ezer forint pénzbírság kiszabása
3.	Megfelelt, megjegyzéssel	Figyelmeztetés az előírásoknak nem megfelelő gyakorlat megszüntetésére
		Kötelezés továbbképzésen való részvételre
		500 ezer forint pénzbírság kiszabása
4.	Megfelelt	Nincs intézkedés
5.	Megfelelt	Nincs intézkedés
6.	Megfelelt, megjegyzéssel	Figyelmeztetés az előírásoknak nem megfelelő gyakorlat megszüntetésére
7.	Megfelelt	Nincs intézkedés
8.	Nem felelt meg	Figyelmeztetés az előírásoknak nem megfelelő gyakorlat megszüntetésére
		1 millió forint pénzbírság kiszabása
9.	Megfelelt, megjegyzéssel	Figyelmeztetés az előírásoknak nem megfelelő gyakorlat megszüntetésére
		500 ezer forint pénzbírság kiszabása
10.	Megfelelt	Nincs intézkedés

Ssz.*	Minőségellenőrzés során elért eredmény**	A határozat-hozatal során alkalmazott intézkedés
11.	Nem felelt meg	Figyelmeztetés az előírásoknak nem megfelelő gyakorlat megszüntetésére
		Kötelezés továbbképzésen való részvételre
		1,5 millió forint pénzbírság kiszabása
12.	Megfelelt	Nincs intézkedés
13.	Megfelelt, megjegyzéssel	Figyelmeztetés az előírásoknak nem megfelelő gyakorlat megszüntetésére
		750 ezer forint pénzbírság kiszabása
14.	Megfelelt	Nincs intézkedés
15.	Nem felelt meg	Figyelmeztetés az előírásoknak nem megfelelő gyakorlat megszüntetésére
		500 ezer forint pénzbírság kiszabása
		Kettő évre történő eltiltás a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység gyakorlásától
16.	Nem felelt meg	Figyelmeztetés az előírásoknak nem megfelelő gyakorlat megszüntetésére
		Kötelezés továbbképzésen való részvételre
		1 millió forint pénzbírság kiszabása
17.	Nem felelt meg	Figyelmeztetés az előírásoknak nem megfelelő gyakorlat megszüntetésére
		500 ezer forint pénzbírság kiszabása
18.	Megfelelt	Nincs intézkedés
19.	Eljárás folyamatban	
20.	Eljárás folyamatban	

* A felsorolás sorrendje nem követi a közfelügyeleti hatóság által 2020. évre közzétett minőségellenőrzési tervben szereplő sorrendet.

**A közfelügyeleti hatóság 2020. évi tevékenységéről szóló éves beszámoló közzétételkor kettő, még folyamatban lévő vizsgálat eredményét a táblázat nem tartalmazza.

2. számú melléklet

A cégszintű minőségellenőrzések eredményeinek közzététele

Ssz.*	Minőségellenőrzés során elért eredmény	A határozat-hozatal során alkalmazott intézkedés
1.	Megfelelt	Nincs intézkedés
2.	Megfelelt	Nincs intézkedés
3.	Megfelelt, megjegyzéssel	Nincs intézkedés
4.	Megfelelt	Nincs intézkedés
5.	Nem felelt meg	Figyelmeztetés az előírásoknak nem megfelelő gyakorlat megszüntetésére
		1 millió forint pénzbírság kiszabása
6.	Megfelelt, megjegyzéssel	Figyelmeztetés az előírásoknak nem megfelelő gyakorlat megszüntetésére
		500 ezer forint pénzbírság kiszabása.
7.	Nem felelt meg	Figyelmeztetés az előírásoknak nem megfelelő gyakorlat megszüntetésére
		1 millió forint pénzbírság kiszabása

* A felsorolás sorrendje nem követi a közfelügyeleti hatóság által 2020. évre közzétett minőségellenőrzési tervben szereplő sorrendet.